

Spis treści

Wstęp	9
Część pierwsza: Przymus – semantyczna interpretacja	
pojęć	13
1.1. Pojęcia: wychowanie, przymus, agresja, przemoc, kara	15
1.2. Przymus a konieczność, powinność, odpowiedzial- ność, uległość, posłuszeństwo	42
1.3. Problemy do badań przymusu w świadomości mło- dzieży	47
Część druga: Organizacja, przebieg badań własnych i ich	
wyniki	51
2.1. Założenia ogólne	53
2.2. Charakterystyka badanej młodzieży i studentów	55
2.3. Rozumienie przymusu przez badanych uczniów	58
2.4. Formy przymusu rodzicielskiego	64
2.5. Przymus stosowany w szkole	71
2.6. Emocjonalne odczuwanie przymusu	79
2.7. Skala negatywnych emocji przeżywanych w sytua- cjach przymusu	83
2.8. Okoliczności akceptacji przymusu rodzicielskiego i szkolnego	87
2.9. Możliwości dobrego wychowania dzieci bez stoso- wania przymusu	94
2.10. Skala akceptacji przymusu w procesie wychowania dzieci przez badanych uczniów	98
Część trzecia: Aktualne dylematy stosowania przymusu	103
3.1. Współczesne przemiany cywilizacyjne jako uwarun- kowania ograniczania przymusu wychowawczego	105

3.2. Obecna rodzina wobec przymusu i swobody wychowawczej	122
3.3. Możliwości ograniczania przymusu i przemocy w szkole	133
3.4. Od przymusu zewnętrznego do przymusu wewnętrznego i swobody w wychowaniu	148
Refleksje i wnioski końcowe	163
Bibliografia	173
Aneksy	179
Spis tabel	189
Summary	191